

Finanssiala ry

Valtionvarainministeriö

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle pikamaksuasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

VN/22376/2024

Keskeisimmäksi kansallisen lainsäädännön muutostarpeeksi hallituksen esitysluonnoksessa todetaan SEPA-asetuksen 5 a–5 d artiklojen rikkomisesta määrättävien kansallisten seuraamusten säätäminen.

Esitetyt seuraamukset, Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 luvun mukaiset hallinnolliset seuraamukset eli 38 §:n mukainen rikemaksu artiklojen 5a – 5c rikkomuksista ja 40 § ja 41a § seuraamusmaksu artiklan 5d rikkomuksista **ovat FA:n näkemyksen mukaan loogisia ja oikeasuhtaisia**.

FA haluaa kuitenkin tuoda esiin, että asetuksen 5d rikkomuksista säätämät vähimmäismäärät seuraamusten enimmäismäärälle, oikeushenkilölle enintään 10 prosenttia oikeushenkilön vuotuisesta nettomääräisestä kokonaisliikevaihdosta edellisellä tilikaudella sekä luonnolliselle henkilölle enintään 5 miljoonaa euroa, joita asetuksen määräysten mukaan ei kansallisesti voi säätää pienemmiksi, ovat kohtuuttomia.

Muita havaintoja

Perustelut, 4.2 Pääasialliset vaikutukset

Vaikutukset kuluttajille

Hallituksen esityksen mukaan kuluttajat saavat laajamittaisesti käyttöön uuden reaaliaikaisen maksamistavan, jota on mahdollista hyödyntää niin tavanomaisilla kassoilla kuin verkko-ostoksissakin, jos kriittinen massa pikasiirtojen käyttäjiä saavutetaan.

Asetuksessa säädetään euromääräisten tilisiirtojen lähettämisestä ja vastaanottamisesta. Ei voida tehdä suoraa johtopäätöstä, että tämä tuottaa kuluttajille uuden tavan maksaa kivijalkaliikkeissä.

Vaikutukset yrityksille

Vaikutuksissa maksupalveluntarjoajiin todetaan maksupalveluntarjoajien todennäköisesti hyötyvän pakotteiden tarkistukseen tarkoitetusta järjestelmästä.

FA pyytää tarkennusta siihen, mihin pakotteiden tarkistukseen tarkoitettuun järjestelmään tekstissä viitataan. Nykykäytännön mukaa tilisiirroilta ml. pikasiirrot tarkistetaan, ettei maksulla oleva maksajan tai saajan nimi ole EU:n (SEUT 215 artiklan mukaisella) tai muilla esim. FATF:in pakotelistoilla. Pikamaksuasetuksessa säädetään, että maksupalveluntarjoajan tulee päivittäin tarkastaa asiakkaansa

pakotelistoja vasten, mutta maksupalveluntarjoaja ei saa enää yksittäisiä pikasiirtoja tarkistaa EU:n pakotelistoja vasten. FA näkee tässä muutoksessa enemmänkin riskejä kuin hyötyjä. Pakotelistatarkistusten tekniikan muutoksesta aiheutuu toimialalle myös välittömiä kustannuksia.

Lakiehdotus maksupalvelulain muuttamisesta

1 § soveltamisalaan, kohtaan 2) lisättäisiin pikasiirto tilisiirron, suoraveloituksen, korttimaksamisen ja muiden maksupalveluiden rinnalle.

Pikasiirto on kuitenkin, myös hallituksen esitysluonnoksen 8 § 6 a) mukaan, nimenomaisesti tilisiirto, joka vain toteutetaan tietyssä ajassa. FA:n näkemyksen mukaan maksupalvelulain soveltamisalaan ei siten tulisi määritellä pikasiirtoa tilisiirrolle rinnakkaisena maksupalveluna, vaan tilisiirron tulisi pitää sisällään myös pikasiirrot. 1 § kohta 2) esitetään muutettavaksi seuraavasti: ”maksutapahtuman toteuttaminen tilisiirtona, ml. pikasiirrot, varojen siirtona palveluntarjoajan maksutilille...” ”.

6 §:n maksun sivullissitovuutta ja oikea-aikaisuutta koskevien säännösten soveltamisalan pykälän 1 momenttiin lisättäisiin tilisiirtojen ja suoraveloituksen oheen viittaus maksutapahtumiin, jotka toteutetaan pikasiirtoina. Esitysluonnoksen perustelujen mukaan säännös soveltuisi tältä osin lähinnä hyvin harvinaisiin tilanteisiin, joissa aloite pikasiirrolle tehdään paperipostin välityksellä, ja maksaja joutuu konkurssiin maksutoimeksiannon antamisen jälkeen.

Pykälän 6 lisäysten yllä mainitut perustelut ovat FA:lle epäselvät ja pyydämme siihen selvennystä. FA:n näkemys on, että asiointikanavalla (tässä paperiposti) ei ole vaikutusta maksun sivullissitovuuteen, vaan ainoastaan maksun vastaanottoajankohtaan.

64 §:ään, joka koskee vastuuta maksajan käynnistämästä toteuttamatta jääneestä taikka virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta, pykälän 1 momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että pikasiirtojen yhteydessä sovellettaisiin lisäksi SEPA-asetuksen 5 a artiklan 5 kohtaa, jossa edellytetään maksupalveluntarjoajan palauttavan maksajan maksutili välittömästi tilaan, jossa se olisi ilman maksutapahtumaa, jos maksajan maksupalveluntarjoaja ei saa vahvistusviestiä maksunsaajan maksupalveluntarjoajalta 10 sekunnin kuluessa.

Vahvistusviestin viivästymiseen liittyvää vaatimusta ei tulisi lisätä pykälään 64, koska vahvistusviestin viivästymisessä ei välttämättä ole kyse virheellisesti tai myöhässä toteutetusta maksutapahtumasta. Viittausta pikasiirtoasetuksen artiklan 5a kohtaan 5 ei ylipäänsä tarvita, koska vaatimus on jo pikamaksuasetuksessa.

Kunnioitavasti

FINANSSIALA ry

Taina Ahvenjärvi
Johtaja